

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษาเกี่ยวกับระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร กับครูพลศึกษาเกี่ยวกับระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาระหว่างครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนเขตอำเภอเมืองกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา 10 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 188 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 176 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.60 แยกเป็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา 50 ฉบับ และเป็นของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 126 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS-X) คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา และเปรียบเทียบระดับขวัญในการปฏิบัติงานระหว่างประชากรสองกลุ่ม โดยใช้ค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี มีอายุราชการมากกว่า 25 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเอกทางด้านอื่น

ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีอายุราชการระหว่าง 5-10 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาพลศึกษาอยู่ระหว่าง 16-20 ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์ ไม่มีรายไดพิเศษที่นอกเหนือจากเงินเดือน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงในด้านต่อไปนี้ คือ ลักษณะของงาน สภาพการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การได้รับการยอมรับและรู้สึกประสบความสำเร็จ นโยบายและการบริหาร การบังคับบัญชาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา และสถานภาพทางสังคม ยกเว้นในด้านความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งงานและด้านเงินเดือนและผลประโยชน์ เกื้อกูล พบว่าครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษารวมทุกด้านแล้วสรุปได้ว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้บริหารและครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่าขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสรุปรวมทุกด้านแล้วมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง

3. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า "ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกัน" เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นด้าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในด้านลักษณะของงานและด้านสภาพของสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูพลศึกษาในโรงเรียนมัศึกษานอกเขตอำเภอเมือง พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูพลศึกษาในโรงเรียนมัศึกษานอกเขตอำเภอเมืองมีขวัญในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า "ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนเขตอำเภอเมืองกับนอกเขตอำเภอเมืองแตกต่างกัน" เมื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับนอกเขตอำเภอเมืองเป็นด้าน พบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาด้านลักษณะของงานและด้านสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง และความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง คือ ด้านลักษณะของงาน สภาพการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การได้รับการยอมรับและรู้สึกประสบผลสำเร็จ นโยบายและการบริหาร การบังคับบัญชาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา และสภาพทางสังคม ยกเว้นด้านความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งงานและด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เดือน มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ มหิพันธ์ (2527 : 79) ที่พบว่า ครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีขวัญในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง คือในด้านลักษณะของงาน สภาพการปฏิบัติงาน ความมั่นคงของงาน ความเจริญก้าวหน้า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การได้รับการยอมรับและรู้สึกประสบความสำเร็จ นโยบายและการบริหารงาน การบังคับบัญชาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา และสถานภาพทางสังคม เว้นแต่ในด้านเงินเดือนและผลประโยชน์ เกือบจะมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

2. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมแล้วสรุปได้ว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้

2.1 การที่ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงด้านลักษณะของงาน สภาพการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การได้รับการยอมรับและรู้สึกประสบความสำเร็จ นโยบายและการบริหาร การบังคับบัญชาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา และสถานภาพทางสังคม อาจเนื่องมาจากว่า ครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ เฉพาะตำแหน่งตรงตามสาขาวิชา ได้สอนกิจกรรมพลศึกษาที่ตรงกับความถนัด ได้ทำงานที่ตรงกับบุคลิกภาพและตรงกับความสามารถทำให้มีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานช่วยส่งเสริมและเอื้ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน มีเสรีภาพในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ การเดินทางไปโรงเรียนเพื่อปฏิบัติการสอนมีความสะดวกและปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย การปฏิบัติงานในโรงเรียนปลอดภัยจากอิทธิพลภายนอก ผู้บริหารและผู้ร่วมงานรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและคณาธิการโรงเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี จากเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ จึงทำให้ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ดังที่ อุทัย ทิรัญโต (2523 : 219) กล่าวว่า "การมอบหมายงานให้บุคคลปฏิบัติหรือรับผิดชอบนั้น ถ้าการมอบหมายงานเป็นที่ถูกใจ ถูกกับความถนัด ถูกกับนิสัยใจคอเขา

ย่อมพึงพอใจและทำงานด้วยความสุข ขวัญในการปฏิบัติงานก็เกิดขึ้นมา" และ กิลเมอร์ (Gilmer 1971 : 249 อ้างถึงใน อุษณีย์ พาณิชย์ไพศาลกุล) ได้กล่าวไว้ว่า "วิธีการหนึ่งที่หน่วยงานจะสามารถช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับการตอบสนองความต้องการหรืออย่างน้อยก็ลดระดับความต้องการลง ก็คือ การให้บุคลากรเหล่านั้นได้ปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถของตน ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดต่อทัศนคติและความพึงพอใจที่มีต่องาน"

นอกจากนี้ครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการยอมรับนับถือจากนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ผู้บริหารและผู้ร่วมงานเห็นความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและหลักปฏิบัติต่าง ๆ ในหมวดวิชาพลานามัย ผู้บริหารมีความเป็นกันเองกับครูทุกคน ไม่เคยตำหนิหรือลงโทษครูด้วยอารมณ์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งได้รับการปฏิบัติด้วยดี เมื่อเข้าร่วมสังคัมกับบุคคลอาชีพอื่น ๆ มีโอกาสร่วมทำงานและมีความคุ้นเคยกับผู้นำของชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษาให้กับชุมชนที่ปฏิบัติงานอยู่ ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับขนบธรรมเนียมประเพณีของภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงมีความคุ้นเคยและปรับตัวเข้ากับสภาพสังคัมได้เป็นอย่างดี และดังที่แอนเดอร์สัน และ แวนไดค์ (Anderson and Vandyke 1963 : 325 อ้างถึงใน ไพฑูริย์ มหิพันธ์) ได้กล่าวว่า "ขวัญในการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ตื้นนั้นจะต้องประกอบด้วยครูมีความเห็นพ้องด้วยกับวัตถุประสงค์ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ และสามารถปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนได้" จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง

2.2 ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำในด้านความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกือบ อาจเป็นเพราะว่าครูพลศึกษาไม่มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการลาศึกษาต่อหรือไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการทางพลศึกษาและไม่มีโอกาสได้เข้าฝึก

อบรมทักษะทางกีฬาเพิ่มเติม ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าโรงเรียนขาดแคลนอัตรากำลังครู-อาจารย์ ผลิตศึกษาทำให้ต้องรับผิดชอบจำนวนชั่วโมงสอนมากอีกทั้งยังต้องรับผิดชอบงานทางด้านอื่นควบคู่ไปด้วย ดังที่ ศุภทินี มหิทธิบุรินทร์ (2526 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาผลิตศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" พบว่า ครูผลิตศึกษามีไม่เพียงพอ กับความต้องการของสถานศึกษาและจำนวนชั่วโมงการสอนของครูผลิตศึกษามีมากเกินไป และจากผลการสำรวจของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมผลิตศึกษา เขตการศึกษา 2 (2525 : 9) พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นระดับตำบลในเขตการศึกษา 2 บางโรงเรียนยังไม่มีครูผลิตศึกษา เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนน้อยเกินไป แต่ที่สามารถเปิดสอนได้เพราะเป็นนโยบายของจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งครูผลิตศึกษาระดับอำเภอหรือระดับตำบลที่ห่างไกลจากตัวเมือง มักย้ายเข้าอยู่ประจำจังหวัดหรืออำเภอใหญ่ ๆ ทำให้โรงเรียนเหล่านี้ขาดครูผลิตศึกษา จากที่กล่าวมานี้ทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานของครูผลิตศึกษาในด้านความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งงานมีขวัญอยู่ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ครูผลิตศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานในด้านเงินเดือนและผลประโยชน์ก็ถืออยู่ อยู่ในระดับต่ำอาจเป็นเพราะว่า ครูผลิตศึกษาเห็นว่าเงินเดือนที่ได้รับไม่เพียงพอกับการดำรงฐานะในสังคมและรายจ่ายในด้านอื่นของตนเอง ซึ่งในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าเงินเดือนที่ครูผลิตศึกษาได้รับนั้นทางราชการได้กำหนดชั้นเงินเดือนให้ตามวุฒิการศึกษา และเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันทำให้ภาวะค่าครองชีพสูง เมื่อนำมาเทียบกับเงินเดือนที่ครูได้รับจึงทำให้จำนวนเงินที่ได้รับนั้นไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และยังมีส่วนทำให้ครูผลิตศึกษาที่มีความรู้สึกว่าเป็นเงินเดือนที่ได้รับนั้นไม่สมมูลกับปริมาณและลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ โรงเรียนจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่ครูไม่เพียงพอซึ่งในเรื่องนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีขึ้นแต่ที่ไม่สามารถจัดให้เพียงพอกับความต้องการของครูในโรงเรียนอาจเป็นเพราะการใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนนั้นมีระเบียบในการใช้เงินให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และส่งเสริมการศึกษา ไม่สามารถนำมาใช้บริการที่นอกเหนือระเบียบของราชการได้ จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูคิดว่าทางโรงเรียนได้ให้บริการด้านสวัสดิการไม่เพียงพอ นอกจากนั้นครูผลิตศึกษาอาจมีความรู้สึกว่าเป็นค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ทางราชการจะให้ เป็นเงินช่วยเหลือที่นอกเหนือจากเงินเดือน เช่น ค่าเช่าบ้าน

ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษามูลตร เป็นต้น ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลให้สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวอยู่ในภาวะที่เพียงพอเหมาะสม อาจจะเป็นเพราะการเบิก-จ่ายค่าตอบแทนต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้า มีระเบียบ มีหลักฐานการเบิก-จ่ายเงิน ซึ่งบางครั้งครูอาจจะต้องใช้จ่ายจริงมากกว่าที่ระเบียบกำหนด บางครั้งครูต้องทรองจ่ายและมีความจำเป็นที่จะต้องได้เงินจำนวนนั้นคืนโดยเร็วที่สุด ซึ่งอาจ เป็นสาเหตุที่มีผลกระทบต่อระดับขวัญในการปฏิบัติงานรวมถึงการที่ครูผลึกษาไม่มีรายได้พิเศษด้านอื่นที่นอกเหนือจากเงินเดือน จะเห็นได้จากครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้พิเศษที่นอกเหนือจากเงินเดือน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าไม่สามารถจะมีรายได้จากการใช้ความรู้ความสามารถทางด้านผลึกษา เช่น การสอนกีฬาแก่เยาวชนและประชาชน การเป็นผู้ตัดสินกีฬา และอื่น ๆ ที่เป็นการทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินเดือนที่ได้รับประจำ จากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วจึงอาจจะมีผลกระทบต่อครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูลในระดับต่ำ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ อุทัย ทิรัญโต (2523 : 200) กล่าวว่า "การให้ประโยชน์เกื้อกูล การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการจัดสวัสดิการนั้นเป็นการเสริมสร้างขวัญอย่างหนึ่งและถือว่าเป็นมาตรฐานบำรุงขวัญ รักษาขวัญที่ฝ่ายบริหารงานบุคคลจะละเลยมิได้" และ คิงส์เบอรี (Kingsbury 1957 : 22 อ้างถึงใน สกล วรณพงษ์) ได้ให้ความเห็นว่า เงินรายได้จากการทำงานมีอิทธิพลต่อขวัญของผู้ทำงาน และประสิทธิภาพของงานอย่างยิ่ง ถ้าผู้ทำงานมีรายได้น้อยก็จะกระทบกระเทือนต่อขวัญและประสิทธิภาพของงาน

3. จากการ เปรียบ เทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูผลึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูผลึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกัน จากความคิดเห็นในการตั้งสมมติฐานผู้วิจัยเห็นว่า ในการบริหารหน่วยงานนั้นย่อมจะมีผู้ได้บังคับบัญชาที่อาจจะมีความคิดเห็นไม่ตรงกันกับผู้บังคับบัญชา หรืออาจจะมีความไม่พอใจในหลักการ นโยบายหรือวัตถุประสงค์ของผู้บังคับบัญชา และอาจจะมีทัศนคติเกี่ยวกับงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกับทัศนคติของผู้บริหาร จึง เป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในองค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ ดังที่ บุญเจือ ทองประหวั่น (2526 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า

"บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การแต่ละคนแต่ละกลุ่มอาจมี เจตคติต่องาน และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยเหตุผลทางจิตวิทยา กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะคล้ายกันหรือมีสำนึก เป็นพวกเดียวกัน เช่น เพศเดียวกัน สูงอายุด้วยกัน หรือปฏิบัติหน้าที่เหมือนกัน จะมีแนวโน้มของ เจตคติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจต่างกับ เจตคติของกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะตรงกันข้าม กล่าวคือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเพศหญิงอาจมี เจตคติต่องานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเพศชาย หรือกลุ่มผู้สูงอายุอาจมี เจตคติที่ต่องานมากกว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุน้อย เป็นต้น" ดังนั้นในการบริหารก็เช่นเดียวกัน ผู้ใต้บังคับบัญชาอาจมี เจตคติต่องานที่ปฏิบัติและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกับผู้บังคับบัญชา ในทำนองเดียวกันการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการก็ย่อมจะมีครูในโรงเรียนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันไม่พอใจในหลักการ นโยบายหรือวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน จึงอาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนหรือมีผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ในเรื่องของขวัญในการปฏิบัติงานนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรที่จะเสริมสร้างให้เพิ่มขึ้นในหน่วยงาน เพื่อที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการ เสริมสร้างขวัญให้เกิดขึ้นในหน่วยงานก็คือ ตัวผู้บังคับบัญชาที่จะ เป็นผู้ทำหน้าที่เสริมสร้างขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน เพื่อที่จะสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นอกจากนั้นแล้วผู้บังคับบัญชาจะต้องประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับขวัญทุกระยะ เพื่อจะได้ใช้วิธีการบำรุงขวัญของครูได้เหมาะสม ในโรงเรียนก็เช่นเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีหน้าที่อันสำคัญคือ จะต้องพยายามทุกวิถีทางในการสร้างขวัญให้แก่ครูและจะต้องประเมินระดับขวัญของครูในโรงเรียนทุกระยะ เพื่อจะได้ใช้วิธีบำรุงขวัญของครูได้เหมาะสม จากผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงทุกด้าน แต่ครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง เพียงบางด้าน เท่านั้น และจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาจะ เห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของครูพลศึกษาในทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนคิดว่าตัวเองได้ให้สิ่งที่ครูพลศึกษาต้องการในอันที่จะช่วย เสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาให้สูงขึ้นอยู่ในระดับที่เหมาะสมดีแล้วในทุก ๆ ด้าน แต่ตัวครูพลศึกษาเองคิดว่าสิ่งที่ครูพลศึกษาต้องการในบาง

ด้านนั้นผู้บริหารโรงเรียนยังให้หรือสนองตอบอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ต้องการ จึงทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในบางด้านอยู่ในระดับต่ำ และระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา จากการประเมินของครูพลศึกษาค่ากว่าระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา จากการประเมินของผู้บริหารโรงเรียนในทุกด้าน จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างกัน

4. จากการเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานระหว่างครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอมือเบ่องกับครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกเขตอำเภอมือเบ่อง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียน เขตอำเภอมือเบ่องกับนอกเขตอำเภอมือเบ่องแตกต่างกัน" ทั้งนี้จากความคิดเห็นในการตั้งสมมุติฐาน ผู้วิจัยเห็นว่าครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอมือเบ่องและครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกเขตอำเภอมือเบ่องมีความแตกต่างในด้านสภาพการปฏิบัติงาน เช่น ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย ในขณะที่เดินทางไปโรงเรียนเพื่อปฏิบัติการสอน ความสะดวกและคล่องตัวในการเดินทางไปทำการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับตำบลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการแทรกซึมของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก) โจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา (จคม) และผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค) นอกจากนี้ที่ตั้งของโรงเรียน เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะ เป็นป่าไม้และภูเขา ถนนหนทางก็ต้องตัดผ่านภูเขา ซึ่งมีลักษณะคดเคี้ยววกไปวกมา รวมทั้งระยะทางระหว่างโรงเรียนกับตัวเมืองหรือระหว่างโรงเรียนแต่ละแห่งจะอยู่ห่างไกลกันมากยากแก่การติดต่อ ดังที่ เสนีย์ มะดากะกุล (2523 : 121) ได้กล่าวว่า "ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระบบการคมนาคมไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เส้นทางคมนาคมระหว่างเมืองกับชนบทไม่สะดวก ทำให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูง ถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านกับตำบลไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพไม่ดีสามารถใช้ได้เพียงบางฤดูกาลเท่านั้น การสื่อสารระหว่างอำเภอและระหว่างจังหวัดไม่สะดวก" นอกจากนี้มีความแตกต่างในเรื่องของการได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพลศึกษาและกีฬา จากชุมชน วัสดุอุปกรณ์ ค่าเช่า เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก การมีรายได้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือน อัตราค่าจ้างครู-อาจารย์พลศึกษาในโรงเรียนที่เหมาะสม

กับปริมาณของนักเรียนและงานที่รับผิดชอบ จากความแตกต่างดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียน เขตอำเภอ เมืองกับนอก เขตอำเภอ เมืองแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยพบว่าขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้พื้นที่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลเร่งพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะว่าพื้นที่นี้ส่วนใหญ่แล้ว เป็นที่อยู่อาศัยของพวกอิสลาม ทำให้มีปัญหาทางด้านการเมืองเป็นอย่างมาก ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ทำการพัฒนาทั้งในด้านรายได้ของประชาชนและด้านการศึกษาของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาคได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในการจัดและบริหารศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ เทียบเท่ากับส่วนกลางตามนโยบายกระจายการศึกษาส่วนภูมิภาค ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท (มพช) โดยสร้างขึ้นในพื้นที่ที่ห่างไกลจากตัวเมือง มีอาคารเรียนและอาคารประกอบเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีบ้านพักครูอาจารย์อยู่ในโรงเรียนเพียงพอ มีการปรับปรุงถนนหนทางให้ครูและนักเรียนมีความสะดวกและคล่องตัวในการเดินทางไปโรงเรียน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการตั้งโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท (มพช) นี้เป็นการยกระดับการเรียนการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคที่ห่างไกลจากตัวเมืองให้มีคุณภาพ เทียบเท่ากับส่วนกลาง เป็นการกระจายการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาค และเป็นการช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้าด้วย การที่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตที่ห่างไกลตัวเมืองดีขึ้น และทำให้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคมชนบทมีความคล้ายคลึงกันกับสังคมในเมืองมากขึ้น จากเหตุผลข้อนี้ทำให้ครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอ เมืองและครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัศึกษานอกเขตอำเภอเมืองใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะสภาพการปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน

นอกจากนั้นแล้วตามนโยบายของรัฐบาลในการบ่มองกันและปราบปรามผู้ก่อการร้ายที่คอยก่อความสงบสุขของประชาชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น แผนได้ร่วมเย็นของกองทัพภาคที่ 4 และการตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งนโยบาย

นั้นเป็นการทำให้เกิดสวัสดิภาพและความปลอดภัยแก่ประชาชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่า นโยบายของรัฐบาลมีส่วนทำให้ครูพลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอน อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นอก เขตอำเภอ เมืองหรือ เขตชนบทได้รับความสะดวกและมีความปลอดภัยในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในโรงเรียน จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาสองกลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วิชาสธวัช (2525 : 73) ที่ทำการวิจัย เรื่อง "ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร" เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนใน เขตชั้นในและ เขตชั้นนอก พบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครใน เขตชั้นในและ เขตชั้นนอกไม่แตกต่างกัน และ ไพฑูรย์ มหิพันธ์ (2527 : 79) ที่ทำการวิจัย เรื่อง "ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เพื่อ เปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียน เขตอำเภอ เมืองกับครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนนอก เขตอำเภอ เมือง พบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอ เมืองและครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นอก เขตอำเภอ เมืองไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอและประจำตำบลใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเห็นความสำคัญและทำให้ระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาคงอยู่ในระดับสูงตลอดจนหาวิธีปรับปรุง เสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาให้มีระดับสูงขึ้นต่อไป
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้เพียงพอ จัดให้มีห้องเก็บอุปกรณ์ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ตลอดจนจัดให้มีสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาอย่างเพียงพอ
3. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดอัตราครู-อาจารย์พลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เพียงพอกับปริมาณของนักเรียนและงานที่ต้องรับผิดชอบ

4. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมให้มีความรู้ทันสมัยและมีวุฒิสูงขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูพลศึกษาได้มีโอกาส เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการและเข้ารับการอบรมทางพลศึกษา และทักษะกีฬาเพื่อพัฒนาความรู้และการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา โดยพิจารณาถึงเรื่องอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษากับครูที่สอนวิชาอื่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้